

Manual

4.1. Cadrul juridic în materie penală

68. În ceea ce privește chestiunile penale, articolul 10 din Convenția europeană privind asistența judiciară reciprocă în materie penală din 2000 prevede cadrul juridic pentru cauzele transfrontaliere.

Se aplică următoarele dispoziții:

audierea are loc în prezența unei autorități judiciare a statului membru solicitat, asistată, dacă este cazul, de un interpret; această autoritate este de asemenea responsabilă cu identificarea persoanei audiate și cu respectarea principiilor fundamentale de drept ale statului membru solicitat. În cazul în care autoritatea judiciară a statului membru solicitat apreciază că principiile fundamentale de drept ale acestui stat membru nu sunt respectate în timpul audierii, aceasta ia imediat măsurile necesare pentru a se asigura că audierea se desfășoară în conformitate cu principiile menționate;

autoritățile competente ale statului membru solicitant și ale statului membru solicitat convin, dacă este cazul, asupra măsurilor pentru protecția persoanei care trebuie audiată;

audierea este realizată direct de către autoritatea judiciară a statului membru solicitant, sau sub conducerea sa, în conformitate cu dreptul său intern; la cererea statului membru solicitant sau a persoanei care trebuie audiată, statul membru solicitat se asigură că aceasta este asistată de un interpret, dacă este necesar.

persoana care trebuie audiată poate invoca dreptul de a nu depune mărturie care i-ar fi recunoscut prin legea fie a statului membru solicitat, fie a statului membru solicitant.

69. Articolul 10 din Convenția privind asistența judiciară reciprocă din 2000 stabilește principiul conform căruia o cerere pentru o audiere prin videoconferință poate fi înaintată de către un stat membru cu privire la o persoană care se află în alt stat membru. O astfel de cerere poate fi formulată în cazul în care autoritățile judiciare ale statului membru solicitant solicită ca persoana în cauză să fie audiată în calitate de martor sau de expert și nu este de dorit sau nu este posibil ca această persoană să călătorească în respectivul stat pentru audiere. „Nu este de dorit” ar putea, de exemplu, să se aplice în cazurile în care martorul are o vârstă foarte fragedă ori foarte înaintată sau starea sa de sănătate este precară; „nu este posibil” s-ar putea referi, de exemplu, la cazurile în care martorul ar fi expus unui risc major dacă ar compărea în statul membru solicitant.

70. Statul membru solicitat trebuie să fie de acord cu videoconferința, cu condiția ca audierea să nu fie contrară principiilor fundamentale ale dreptului acestuia și cu condiția ca acesta să dispună de mijloacele tehnice pentru desfășurarea audierii. În acest context, trimiterea la „principiile fundamentale de drept” implică faptul că o cerere nu poate fi refuzată pentru simplul motiv că audierea martorilor și a experților prin videoconferință nu este prevăzută în legislația statului membru solicitat, sau că una sau mai multe condiții detaliate referitoare la o audiere prin videoconferință nu ar fi îndeplinite în conformitate cu legislația națională.

În cazul în care nu există mijloacele tehnice corespunzătoare, statul membru solicitant poate, cu acordul statului membru solicitat, să furnizeze echipamentul adecvat care să permită desfășurarea audierii.

71. Cererile de audiere prin videoconferință conțin informații referitoare la autoritatea care a formulat cererea, obiectul și motivul cererii, acolo unde este posibil, identitatea și cetățenia persoanei în cauză și, dacă este necesar, numele și adresa persoanei care urmează să fie citată. Cererea conține, de asemenea, motivul pentru care nu este de dorit sau nu este posibil ca martorul sau expertul să fie prezent personal la audiere, denumirea autorității judiciare și numele persoanelor care vor efectua audierea. Aceste informații sunt prevăzute în Convenția privind asistența judiciară reciprocă din 2000. Autoritatea judiciară a statului solicitat citează persoana în cauză pentru a se înfățișa, cu respectarea condițiilor prevăzute de legislația sa.

72. Articolul 10 alineatul (8) din Convenția privind asistența judiciară reciprocă din 2000 prevede că, în cazul în care, în cursul unei audieri prin videoconferință, o persoană refuză să depună mărturie sau oferă mărturii false, statul în care se află persoana audiată trebuie să fie în măsură să trateze persoana în cauză ca și cum aceasta s-ar înfățișa la o audiere desfășurată în conformitate cu propriile proceduri naționale.

Acest lucru rezultă din faptul că obligația de a depune mărturie la o audiere prin videoconferință este prevăzută, în conformitate cu prezentul alineat, în legislația statului solicitat. Alineatul este menit în special să garanteze faptul că, în caz de nerespectare a obligației de a depune mărturie, martorul suportă consecințele comportamentului său, care sunt similare cu cele aplicabile în cauze naționale în care nu este folosită videoconferința.

73. La articolul 10 alineatul (9), utilizarea audierilor prin videoconferință este extinsă la persoane urmărite penal. Fiecare stat membru se bucură de libertate deplină în a stabili dacă este sau nu de acord să examineze cereri pentru astfel de audieri. Orice stat membru poate face o declarație cu caracter general în care să precizeze că nu va face acest lucru. Audierile pot avea loc numai dacă inculpatul își dă consimțământul de fiecare dată.

Ultima actualizare: 17/11/2021

Această pagină este administrată de Comisia Europeană. Informațiile de pe această pagină nu reflectă în mod necesar poziția oficială a Comisiei Europene. Comisia nu își asumă nici o răspundere în legătură cu oricare din informațiile sau datele conținute în prezentul document sau la care acesta face referire. Vă rugăm să consultați avizul juridic în legătură cu normele privind drepturile de autor în cazul paginilor de internet ale Comunității Europene.